

Justitieombudsmannen
Stefan HolgerssonDatum
2017-06-30Dnr
R 29-2017Sid
1 (1)Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm**Yttrande över promemorian Om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre (Ds 2017:12)**

(S2017/02007/FST)

Riksdagens ombudsmän, JO, har beretts tillfälle att yttra sig över promemorian Om förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre. Jag har följande synpunkter på förslaget.

I promemorian föreslås bl.a. att en socialnämnd ska få erbjuda vissa insatser till äldre personer, bl.a. hemtjänst, utan föregående behovsprövning. Ändringen genomförs genom att ett nytt andra stycke införs i 4 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Den nuvarande uppbyggnaden av SoL är gjord på så sätt att rätten till bistånd i form av t.ex. hemtjänst i första hand ska bedömas utifrån regleringen i 4 kap. 1 § SoL. Utöver vad som följer av den bestämmelsen får socialnämnden, enligt 4 kap. 2 § SoL, ge bistånd om det finns skäl för det. Den lagtekniska uppbyggnaden av SoL gör att möjligheten att bevilja bistånd enligt 4 kap. 2 § synes bli aktuell först efter att en bedömning av rätten till bistånd enligt 4 kap. 1 § har gjorts. Med hänsyn till att de nu aktuella insatserna ska kunna komma i fråga utan att en prövning enligt 4 kap. 1 § har gjorts anser jag att man i det fortsatta lagstiftningsarbetet i stället bör överväga att placera den föreslagna ändringen i 4 kap. 2 § i en ny separat bestämmelse.

Vidare föreslås i promemorian att ett nytt tredje stycke ska införas i 5 kap. 5 § SoL med en möjlighet för kommunerna att inrätta vissa särskilda boendeformer för äldre. Av skälen för förslaget framgår att bestämmelsen i 2 kap. 3 § socialtjänstförordningen (2001:937), SoF, om krav på tillgång till personal inte ska vara tillämplig på sådana särskilda boendeformer som föreslås i det nya tredje stycket. Om syftet är att kravet i 2 kap. 3 § SoF inte ska vara tillämpligt på den föreslagna ändringen bör detta förtydligas i den bestämmelsen.

Stefan Holgersson

Sophia Häggmark Elmér
föredragande